УДК 657
JEL M40
ORCID ID 0009-0001-9398-9772
DOI https://doi.org/10.17721/tppe.2023.47.7

Засадний Б.А., д.е.н., доцент
КНУ імені Тараса Шевченка
b_zasadnyi@knu.ua
Кардаш В.В., ІІ курс магістратури
ОНП «Облік, оподаткування та контроль»
kusbus123@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ ДЛЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Прийняття міжнародного стандарту фінансової звітності для малих підприємств (МСФЗ для МП) дозволило стандартизувати бухгалтерську практику та систематизувати підходи до формування фінансової звітності для малих підприємств у всьому світі. У статті досліджено процес впровадження МСФЗ для МП, визначено особливості використання міжнародних стандартів та розглянуто відмінності з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (НП(С)БО). Обґрунтовано, що перехід на застосування МСФЗ для МП сприяє підвищенню прозорості, порівнянності та достовірності фінансової звітності малих підприємств, а також полегшує розуміння та аналіз фінансової звітності малих підприємств зацікавленими сторонами на національному та міжнародному рівні. Проаналізовано практичні наслідки, пов'язані з впровадженням МСФЗ для МП в Україні та доведено, що формування фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потенційно може розширити доступ вітчизняних малих підприємств до світових ринків капіталу та підвищити довіру до них з боку міжнародних інвесторів та кредиторів. Наголошуючи на необхідності гармонізації між міжнародними стандартами та НП (С) БО, визначено доцільність та переваги впровадження МСФЗ для МП в українському бізнес-середовищі. Доведено, що малі підприємства в Україні можуть використати впровадження МСФЗ не лише для того, щоб відповідати міжнародним стандартам звітності, а й для покращення системи фінансового менеджменту, структури управління та процесів прийняття рішень. Розкрито особливості адаптації МСФЗ для МП до українських реалій, що зумовлюють необхідність навчання персоналу, впровадження нового програмного забезпечення для обліку та звітності, а також перегляд внутрішніх контрольних процедур. Обґрунтовано, що успішне впровадження МСФЗ для МП сприятиме формуванню більш прозорої та ефективної системи фінансового управління діяльністю малих підприємств, що є критично важливим у конкурентному бізнес-середовищі.

Ключові слова: *фінансова звітність, міжнародні стандарти фінансової звітності, стандартизація, підприємства малого бізнесу, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку.*

Постановка проблеми. Застосування міжнародних стандартів фінансової звітності підприємствами малого бізнесу надає низку конкурентних переваг для ефективного функціонування на вітчизняному ринку, а також при виході на міжнародні ринки капіталу. Дотримання всесвітньо визнаних стандартів, таких як МСФЗ, може підвищити довіру до малого бізнесу серед міжнародних інвесторів, кредиторів і партнерів. Формування прозорої та достовірної інформації фінансової звітності характеризує підприємство як відповідальне та надійне з точки зору зацікавлених користувачів. Стандартизація фінансової звітності за міжнародними правилами дозволяє краще аналізувати та порівнювати фінансові дані, що дає змогу приймати більш обґрунтовані рішення, допомагаючи визначити сильні та слабкі сторони, а також сфери, що потребують удосконалення. Попри перевагу ведення бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів загалом для бізнесу, так і для малих підприємств, зокрема, основними викликами при переході на МСФЗ є необхідність зміни облікових політик, додаткові витрати ресурсів на навчання та перекваліфікацію фахівців бухгалтерських служб, переналаштування програмного забезпечення для ведення обліку та складання звітності тощо.

Аналіз останніх публікацій. Вагомий внесок у розвиток теоретичних основ та проблематики застосування МСФЗ для МП в Україні здійснили у своїх працях такі науковці: Бенько І.Д. [7], Волотковська Ю.О., Яремчук І.О. [8], Давидюк Т.В., Мельник О.І. [9], Долбнєва Д.В. [10], Небильцова О.В., Король В.І. [11], Позняковська Н.М., Демчук М.С. [12], Степаненко О.І. [13]. Зокрема, у наукових дослідженнях особлива увага прикута до концепції та принципів фінансової звітності для малих підприємств в умовах використання МСФЗ, аналізу практики застосування МСФЗ для МП у ЄС та можливості її адаптації в Україні, визначення переваг та недоліків застосування МСФЗ для МП.

Невирішені частини проблеми. Враховуючи теоретичні та практичні результати наукових досліджень щодо впровадження МСФЗ для МП в Україні, існує необхідність вдосконалення вітчизняного законодавства та приведення національних положень у відповідність до міжнародних стандартів, що потребує певних зусиль. Необхідно переглянути існуючі закони та інші підзаконні акти щодо суб'єктів малого підприємництва та складання ними фінансової звітності, або запровадити нові нормативні акти, які відповідатимуть міжнародним стандартам фінансової звітності.

Залучення зацікавлених сторін, включаючи бізнес, професійні організації, регуляторні органи та міжнародні організації до процесу впровадження МСФЗ має вирішальне значення, оскільки спільні консультації допомагають зрозуміти місцеві потреби та виклики, а також сприяють формулюванню нормативно-правових актів, які враховують ці реалії. Постійний моніторинг, перегляд та оновлення національного законодавства є важливими аспектом для забезпечення його відповідності міжнародним стандартам та вимогам.

Мета статті. Метою статті є визначення особливостей використання міжнародних стандартів фінансової звітності для малих підприємств в Україні. Для досягнення поставленої мети визначені такі завдання:

– розглянути особливості складання фінансової звітності малими підприємствами відповідно до МСФЗ;

– обґрунтувати необхідність використання МСФЗ малими підприємствами в Україні;

– здійснити порівняльний аналіз НП(С)БО та МСФЗ.

Методологія дослідження. Методологічна база для написання статті віднайшла своє відтворення в загальнонаукових методах, а саме: аналіз та синтез, дедукція та індукція, метод інформаційної графіки та табличного відображення, метод порівняння та системності. Зокрема, використовуючи порівняльний метод, досліджено відмінності складання звітності, що наведені в МСФЗ та НП(С)БО. Графічний метод використано для відображення кількості суб'єктів малого підприємництва протягом 2010-2022 років в Україні. Також за допомогою методів дедукції, індукції, абстрагування та конкретизації розглянуто особливості складання фінансової звітності підприємствами малого бізнесу та їх подання відповідно до міжнародних стандартів.

Результати дослідження. Підприємства малого бізнесу відіграють важливу роль у стимулюванні економічного зростання, розвитку інновацій, створенні робочих місць і наповненні податками місцевих бюджетів. Такі підприємства швидше адаптуються до змін на ринку або коливань у вподобаннях споживачів. Здатність надавати персоналізовану увагу та унікальні пропозиції відрізняє малий бізнес від великих корпорацій. У законодавстві України визначені критерії, за якими суб'єктів господарювання відносять до малого підприємництва. Зокрема, у Господарському кодексі України [1] зазначається, що суб'єктами малого підприємництва можуть бути фізичні особи-підприємці або юридичні особи, у яких:

– середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб;

– річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро за середнім курсом НБУ.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2] до суб'єктів малого підприємництва відносяться мікро- та малі підприємства. Критерії для означення мікро- та малих підприємств більш конкретизовані та відрізняються від тих, що зазначені у Господарському кодексі України (табл.1).

Для приналежності до відповідної групи, показники суб'єкта господарювання на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, повинні відповідати щонайменше двом із критеріїв, що зазначені у табл. 1.

Таблиця 1

Критерії класифікації мікро- та малих підприємств в Україні

№з/п	Види підприємств	Критерії		
		балансова вартість активів	чистий дохід від реалізації продукції	середня кількість працівників
1	Мікропідприємства	до 350 тис. євро	до 700 тис. євро	до 10 осіб
2	Малі підприємства	до 4 млн. євро	до 8 млн. євро	до 50 осіб

Джерело: узагальнено авторами на основі [2].

МСФЗ для МП визначає мале підприємство як суб'єкт господарювання, який не є підзвітним громадськості та оприлюднює фінансові звіти загального призначення для зовнішніх користувачів [3].

Суб'єкти малого підприємництва в Україні створюють значну частку робочих місць та сприяють розвитку економіки країни. Однак, вони також стикаються з викликами, такими як складний бюрократичний процес, високі податки, недостатність фінансування, а також конкуренція на ринку. Уряд та різні організації намагаються покращити умови для малого підприємництва шляхом спрощення податкової системи, надання фінансової підтримки та створення сприятливих умов для розвитку нових бізнесів. В Україні станом на 2022 рік зареєстровано близько 1,7 мільйона суб'єктів малого підприємництва. Найбільший показник за кількістю малих підприємств протягом останніх 12 років склав майже 2,2 мільйона в 2010 році. В середньому протягом 2010-2022 рр. в Україні загальна кількість суб'єктів малого підприємництва налічувала 1,8 мільйона. Детальна інформація у розрізі років та відповідної кількості малих підприємств наведена на рис. 1.

МСФЗ розроблені для задоволення потреб акціонерів компаній, цінні папери яких є предметом торгів на фондових ринках. Ці стандарти охоплюють широкий спектр питань і містять численні рекомендації щодо їх впровадження. Вони також передбачають розкриття інформації, яка, зазвичай, асоціюється з публічними компаніями, що дозволяє користувачам прогнозувати грошові потоки, доходи та вартість в довгостроковій перспективі. З іншого боку, малі підприємства більше зацікавлені в оцінці короткострокових грошових потоків, ліквідності та фінансової стабільності.

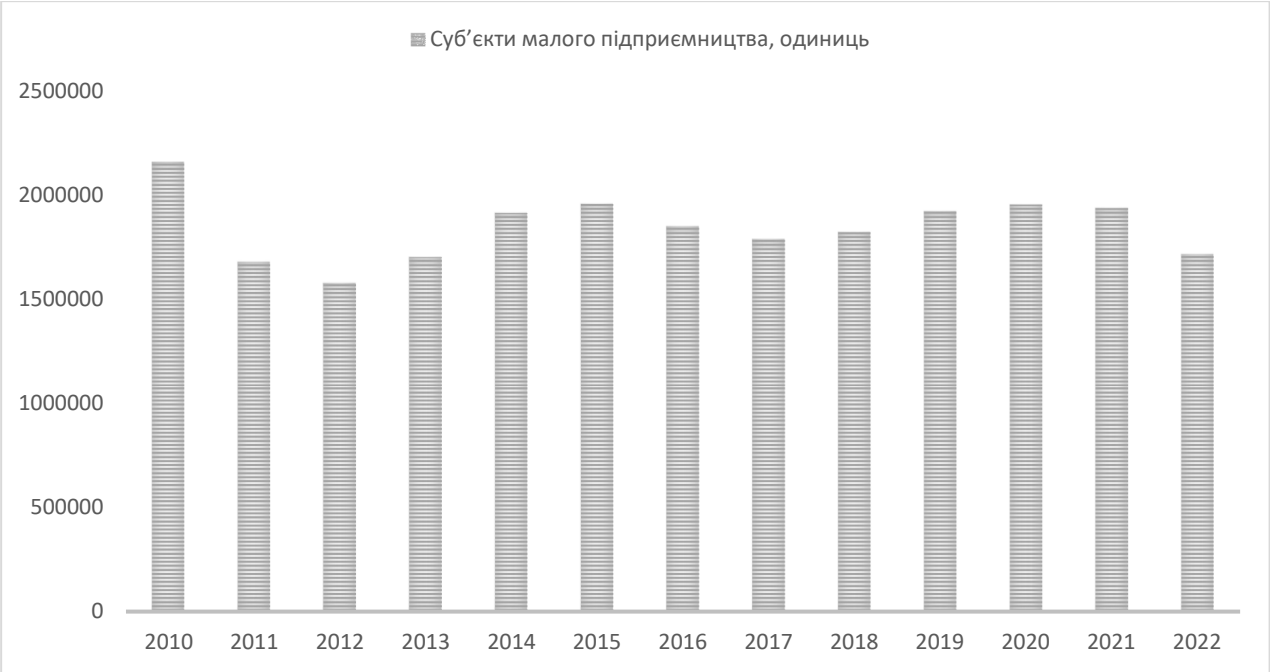

Рис. 1. Кількість суб'єктів малого підприємництва в Україні протягом 2010-2022 рр.

Джерело: розроблено авторами на основі [4].

Застосування загальних МСФЗ малими підприємствами є недоцільним через змістовне наповнення стандартів, оскільки більшість положень не будуть застосовуватися в силу відсутності відповідних об'єктів бухгалтерського обліку. Розробка та прийняття окремого МСФЗ для МП є слушним рішенням, оскільки воно містить основні концептуальні підходи щодо розкриття інформації у фінансовій звітності про бізнес-процеси та об'єкти діяльності малих підприємств. Варто зауважити, що МСФЗ для МП є достатнім і ґрунтується на тих самих принципах, що і загальні стандарти, проте в ньому не відображено розкриття нехарактерних операцій, спрощено складання фінансової звітності та зменшено обсяг необхідної інформації для розкриття. Стандарт покликаний забезпечити спільну глобальну мову для ведення бізнесу, гарантуючи, що фінансова звітність буде прозорою, порівнянною та зрозумілою для різних користувачів. У цьому контексті виділяємо такі переваги застосування МСФЗ для МП:

1. Гармонізація та стандартизація: впровадження МСФЗ для МП дозволяє уніфікувати підходи до бухгалтерського обліку та звітності в різних країнах, що сприяє легшому порівнянню фінансової інформації підприємств.

2. Підвищення прозорості та довіри: МСФЗ сприяють покращенню прозорості та достовірності фінансової звітності, що збільшує довіру інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін.

3. Міжнародний доступ до капіталу: відповідність світовим стандартам може забезпечити підприємствам доступ до міжнародних ринків капіталу та фінансових ресурсів.

4. Покращення управлінських рішень: застосування МСФЗ сприяє вдосконаленню внутрішніх процесів управління та прийняття більш обґрунтованих управлінських рішень на основі фінансової інформації.

Разом з тим, виокремлюємо основні виклики, які суб'єкти господарювання не мають можливості або бажання долати у процесі впровадження МСФЗ:

1. Витрати на впровадження МСФЗ: перехід до нових стандартів вимагає інвестицій у навчання персоналу, оновлення програмного забезпечення та адаптацію бухгалтерських процесів, що може бути витратним для МП.

2. Складність та обсяг документації: МСФЗ можуть вимагати додаткової документації та складних процедур, особливо для компаній з обмеженими ресурсами та персоналом.

3. Необхідність адаптації: окремі положення МСФЗ можуть не враховувати специфіку певних видів діяльності конкретних підприємств, що вимагає їхньої адаптації.

Переваги від впровадження МСФЗ для МП можуть перевищувати витрати, особливо у довгостроковій перспективі, сприяючи покращенню фінансової дисципліни та роблячи підприємства більш конкурентоспроможними на міжнародному ринку. МСФЗ для МП спрямований на створення стандартизованого набору принципів бухгалтерського обліку, які можуть бути прийняті в усьому світі, сприяючи узгодженості та порівнянності фінансової звітності, а також ґрунтуються на принципах, а не на суворих правилах, що дозволяє інтерпретацію та адаптацію до різних бізнес-процесів.

Серед переліку національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) немає аналогів МСФЗ для МП. НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» установлює зміст і форму фінансової звітності малого підприємства та не передбачає методологічних принципів обліку. Таким чином, НП(С)БО 25 і МСФЗ для МП представляють собою два різних набори стандартів бухгалтерського обліку, які мають свої особливості та відмінності, що наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Порівняльна таблиця використання НП(С)БО та МСФЗ для малих підприємств

Показник	НП(С)БО	МСФЗ
1	2	3
Масштаб	Локалізація. Розроблені для внутрішнього використання в Україні, спрощують фінансову звітність для малих підприємств відповідно до місцевих вимог	Глобалізація. Створені для складання міжнародної фінансової звітності для застосування у різних країнах
Сутність	Стандарти розроблені, враховуючи специфіку та потреби малих підприємств в Україні	Стандарти надають загальний набір правил, які можуть бути застосовані у різних країнах, що полегшує порівняння фінансових результатів компаній з різних регіонів

Продовження табл. 2

1	2	3
Призначення	Спрямовані на зменшення складності ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності для підприємств малого бізнесу	Забезпечують глобальну однорідність в бухгалтерському обліку для малих підприємств в усьому світі
Вимоги щодо звітності	НП(С)БО містять меншу кількість обов'язкових вимог порівняно з МСФЗ, що спрощує процес підготовки фінансової звітності	МСФЗ можуть мати більш детальні вимоги через їх міжнародну орієнтацію

Джерело: розроблено автором на основі [5, 6].

Обидва набори стандартів спрямовані на спрощення фінансової звітності для малих підприємств, проте НП(С)БО орієнтовані на внутрішнє використання в Україні, тоді як МСФЗ є глобальними стандартами, призначеними для застосування у різних країнах. Обираючи між ними, малий бізнес може враховувати місцеві вимоги, глобальну експансію та обсяги звітності, які найбільше відповідають його потребам. Варто також звернути увагу на національні положення та нормативно-правову базу, що охоплюють питання бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємств малого бізнесу, в розрізі адаптації їх до міжнародних стандартів. Реалізація цього можлива в розробці та затверджені відповідних спрощених національних положень щодо обліку активів, зобов'язань, власного капіталу та розрахунку фінансових результатів.

Висновки. МСФЗ для МП є ключовим інструментом у впровадженні єдиного міжнародного підходу до бухгалтерського обліку для малих підприємств. Цей стандарт покликаний спростити фінансову звітність для таких підприємств, зменшити бюрократію, витрати на підготовку звітності, одночасно підвищуючи прозорість і порівнянність фінансових даних.

Одним з ключових аспектів МСФЗ для МП є його спрощений характер. Стандарт встановлює менш складні вимоги порівняно з загальними міжнародними стандартами фінансової звітності, що дозволяє малому бізнесу приділяти менше часу та ресурсів при складанні фінансової звітності. Значною перевагою є його потенціал сприяння розвитку малого бізнесу, зокрема, у створенні сприятливих умов для доступу до фінансування та ринків капіталу. МСФЗ для МП встановлює єдині правила складання фінансової звітності, що полегшує роботу фінансових аналітиків, інвесторів та кредиторів, сприяючи прийняттю більш обґрунтованих рішень.

Більшість країн поступово впроваджують МСФЗ для МП у свою законодавчу базу, визнаючи його потенційні переваги для розвитку малого бізнесу та встановлення єдиного стандарту фінансової звітності, що сприяє загальному економічному зростанню. Вибір та активне впровадження МСФЗ для МП відкриває шлях до більш прозорої та зрозумілої фінансової звітності малих підприємств, підтримуючи їх стабільний розвиток та стійкість у конкурентному бізнес-середовищі.

Перспективи подальших досліджень. Перспективи досліджень у цій сфері передбачають вивчення кількох важливих аспектів, а саме:

– оцінка фактичного впливу впровадження МСФЗ для МП на якість фінансової звітності та процеси прийняття рішень малими підприємствами;

– проведення порівняльних досліджень між країнами, які прийняли такі стандарти, і тими, що покладаються на інші стандарти звітності, аналіз їхнього економічного зростання та розвитку малого бізнесу;

– вивчення еволюції нормативно-правової бази, що стосується фінансової звітності малих підприємств, включаючи зміни в політиці, темпи прийняття та проблеми з дотриманням вимог;

– вивчення думки та досвіду зацікавлених сторін, таких як інвестори, кредитори та власники малого бізнесу щодо ефективності та проблем переходу на МСФЗ для малих підприємств;

– дослідження впливу технологічних досягнень (таких як штучний інтелект, блокчейн) на прийняття та впровадження МСФЗ для МП, підвищення точності та ефективності звітності;

– вивчення довгострокових наслідків прийняття МСФЗ для стійкості, зростання та доступу малого бізнесу до капіталу в різних економічних умовах.

Дослідження цих напрямів можуть надати цінну інформацію про практичні наслідки, виклики та переваги, пов'язані з впровадженням МСФЗ для МП, сприяючи вдосконаленню практики формування фінансової звітності для суб'єктів малого підприємництва.

Література

1. Господарський кодекс України, прийнятий Верховною Радою України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Верховна рада України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15
2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-14. Верховна рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14
3. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств від 01.01.2013 р. № 929. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_063#Text
4. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua
5. Закон України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» від 25.02.2000 р. № 911-2007-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80#Text
6. Стратегія застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні від 24.10.2007 р. №911-р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80
7. Бенько І.Д. Проблеми та перспективи застосування МСФЗ для малих та середніх підприємств. Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова, 2016. Т.21 Вип. 7-1 (49). С.168-171
8. Волотковська Ю.О., Яремчук І.О. Щодо практики використання міжнародного обліку в сфері малого та середнього бізнесу при входженні в ЄС. Економічний вісник, 2017, №4. С.107-112
9. Давидюк Т.В., Мельник О. І. Стандарти для малого і середнього бізнесу: переваги в порівнянні з повною версією МСФЗ. Регіональна бізнес-економіка та управління. 2014. № 3 (43). С. 31-40
10. Долбнєва Д.В. Фінансова звітність за МСФЗ: переваги та недоліки для вітчизняних малих та середніх підприємств. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит. Випуск II (54), 2014. С.219-227.

11. Небильцова О.В., Король В.І. Особливості застосування міжнародного стандарту фінансової звітності для малих та середніх підприємств у Європейському Союзі та Україні. Економічний аналіз. 2015. Том 21. С. 292-297

12. Позняковська Н.М., Демчук М.С. Фінансова звітність малого і середнього бізнесу: Україна та світовий досвід. Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки». Випуск 4(92), 2020. С. 269-281

13. Степаненко О.І. Концепції та принципи фінансової звітності малих підприємств в умовах застосування МСФЗ. Innovative technologies in science and education: abstracts of IX International scientific and practical conference, Jerusalem, Israel March 04 – 06, 2021. С.66-71

References

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy, pryiniatyi Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 436-IV. Verkhovna rada Ukrainy. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15

2. Zakon Ukrainy «Pro bukhhalterskyi oblik i finansovu zvitnist v Ukraini» vid 16.07.1999 r. № 996-14. Verkhovna rada Ukrainy. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14

3. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. URL: https://www.ukrstat.gov.ua

4. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti dlia malykh ta serednikh pidpryiemstv vid 01.01.2013 r. № 929. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_063#Text

5. Zakon Ukrainy «Pro zatverdzhennia Natsionalnoho polozhennia (standartu) bukhhalterskoho obliku 25 «Sproshchena finansova zvitnist» vid 25.02.2000 r. № 911-2007-r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80#Text

6. Stratehiia zastosuvannia Mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti v Ukraini vid 24.10.2007 r. №911-r. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80

7. Benko I.D. Problemy ta perspektyvy zastosuvannia MSFZ dlia malykh ta serednikh pidpryiemstv. Visnyk ONU imeni I.I. Mechnykova, 2016. T.21 Vyp. 7-1 (49). S.168-171

8. Volotkovska Yu.O., Yaremchuk I.O. Shchodo praktyky vykorystannia mizhnarodnoho obliku v sferi maloho ta serednoho biznesu pry vkhodzhenni v YeS. Ekonomichnyi visnyk, 2017, №4. S.107-112

9. Davydiuk T.V., Melnyk O. I. Standarty dlia maloho i serednoho biznesu: perevahy v porivnianni z povnoiu versiieiu MSFZ. Rehionalna biznes-ekonomika ta upravlinnia. 2014. № 3 (43). S. 31-40.

10. Dolbnieva D.V. Finansova zvitnist za MSFZ: perevahy ta nedoliky dlia vitchyznianykh malykh ta serednikh pidpryiemstv. Bukhhalterskyi oblik, analiz i audyt. Vypusk II (54), 2014. S.219-227

11. Nebyltsova O.V., Korol V.I. Osoblyvosti zastosuvannia mizhnarodnoho standartu finansovoi zvitnosti dlia malykh ta serednikh pidpryiemstv u Yevropeiskomu Soiuzi ta Ukraini. Ekonomichnyi analiz. 2015. Tom 21. S. 292-297.

12. Pozniakovska N.M., Demchuk M.S. Finansova zvitnist maloho i serednoho biznesu: Ukraina ta svitovyi dosvid. Visnyk NUVHP. Seriia «Ekonomichni nauky». Vypusk 4(92), 2020. S. 269-281

13. Stepanenko O.I. Kontseptsii ta pryntsypy finansovoi zvitnosti malykh pidpryiemstv v umovakh zastosuvannia MSFZ. Innovative technologies in science and education: abstracts of IX International scientific and practical conference, Jerusalem, Israel March 04 – 06, 2021. S.66-71

Zasadnyi B.A., Doctor of Economics Science,
Taras Schevchenko National University of Kyiv
b_zasadnyi@knu.ua
Kardash V.V., II year of master's degree
Specialized program "Accounting, Taxation and Control"
kusbus123@gmail.com

FEATURES OF THE APPLICATION OF IFRS FOR SMALL ENTERPRISES IN UKRAINE

The adoption of the International Financial Reporting Standards for small enterprises (IFRS for small enterprises) has allowed to standardize accounting practice and systematize approaches to the formation of financial statements for small enterprises around the world. The article examines the process of implementing IFRS for small enterprises, identifies the specifics of using IFRS and considers the differences with national accounting standards of Ukraine. It is substantiated that the transition to the application of IFRS for small enterprises contributes to increasing the transparency, comparability and reliability of the financial statements of small enterprises and also facilitates the understanding and analysis of the financial statements of small enterprises by interested parties at the national and international level. The practical consequences associated with the introduction of IFRS for small enterprises in Ukraine are analyzed and it is proved that the formation of financial statements in accordance with IFRS can potentially expand the access of domestic small enterprises to global capital markets and increase their trust on the part of international investors and creditors. Emphasizing the need for harmonization between IFRS and national accounting standards of Ukraine, the expediency and advantages of implementing IFRS for small enterprises in the Ukrainian business environment are determined. It has been proven that small enterprises in Ukraine can use the implementation of IFRS not only to accord international reporting standards, but also to improve the financial management system, management structure and decision-making processes. The features of the adaptation of IFRS for small enterprises to Ukrainian realities, which will include staff training, the introduction of new accounting and reporting software, as well as the revision of internal control procedures are revealed. It is substantiated that the successful implementation of IFRS for small enterprises will contribute to the formation of a more transparent and effective system of financial management of the activities of small enterprises, which is crucial important in a competitive business environment.

Keywords: *Financial statements, IFRS (International Financial Reporting Standards), standardization, small enterprises, Ukrainian national accounting standards.*

29.11.2023